

PRZEGLĄD

ROLNICZY, HANDLOWY I PRZEMYSŁOWY

Pismo bezpłatne, wychodzące dwa razy na tydzień

przy

DZIENNIKU WARSZAWSKIM.

NR
9.

WARSZAWA — ŚRODA.

Dnia 18 (30) Stycznia 1856 roku.

ROLNICTWO.

PLODY I MACHINY ROLNICZE NA WYSTAWIE.

(Dalszy ciąg).

Sądzę jednakże że najprostszy jako i najpewniejszy, jest to, żeby nie tulać się tak zbyt czynie po czterech kątach świata i trzymać się nieco więcej przedsięwzięć, które się naturalnie przedstawiają. Nie łatwiejszego jak podwoić teraźniejszą produkcję bydła. Dostatecznym jest nauczyć Arabów sztuki robienia siana, której nie znali, ich zwierzęta giną tysiącami, ponieważ nie mieli im co dawać w porze zimy. Potem nastąpią zakłady to jest schronienia dla bydła od upałów, wydoskonalenie ras przez krzyżowanie albo raczej rozpladnianie, polepszenie pastwisk przez nawodnienia i osuszania, uprawę łąk sztucznych i roślin; to nie jest tak świetne przyznaje, jak bawełna, trzcina cukrowa, kawa i herbata; doświadczenie przekona co jest lepsze. Oprócz baranów, Algierja może jeszcze produkować konie i woly. Konie krajowe są słynne i już remonty naszej jazdy w Afryce zaopatrują wyłącznie. Rasa wołowa nie będzie nigdy mlekodajną, klimat się temu sprzeciwia, ale wymaga tylko nieco staranności, ażeby wydała dobre małe woły do pracy i na rzeź i liezy już milion sztuk. Nie potrzebują dodać że bydło jest to nawóz i że w Afryce równie jak wszędzie, nawóz jest potrzebny dla innych produkcji, mianowicie pod zbożem; potrzeba zawsze wracać do tego.

Inna jest jeszcze okoliczność, którą uważam za pierwszorzędą dla Algierji, to jest drzewo. Jeżeli go brakuje, to nie pochodzi wyłącznie z braku ziemi i z klimatu, przeciwnie znajduje się wiele pięknych drzew i poszukiwania administracji wykryły istnienie około miliona hektarów drzewa, z pomiędzy których są prawdziwe lasy, ale cóż to znaczy milion hektarów, powiększej części krzaków, na rozległość ogólną 40 milionów. Potrzeboby najmniej trzy lub cztery razy więcej. Rzeczywiście przyczyny оголоcenia z drzewa pochodzą od przejsię trzód i od pożarów, arabowie mają zwyczaj podkładać ogień pod krzaki, dla opalenia ziemi popiołem i odganiania drapieżnych zwierząt. Od kilku lat, służba leśna czuwa nad zachowaniem tych naturalnych bogactw. Jedną z najważniejszych części wystawy Algierskiej zasadza

się, według mnie na zbiorze materiałów leśnych. Są tam, skarby na przyszłość i które nie wymagają prawie ręcznej pracy; ale niedość jest zachowywać, należy siać i sadzić wiele. Widzę z przyjemnością że administracja myśli o tem, uorganizowała kompanie plantatorów. Dotąd jeszcze zmuszoną jest sprowadzać drzewo z zagranicy, w 1854 r. wprowadzono go za 1,300,000 fr. i to jeszcze nie tylko na opał, wyroby stolarskie, budowle, marynarki, drzewo jest potrzebne, potrzeba go nadto dla zaradzenia wadom klimatu, przykład kilku części Melidzii, niegdyś niezamieszkałych, dziś zaludnionych i uprawnych, okazuje o ile plantacje mają wpływu na przewycięzenie plag tej surowej natury.

W ogólności, można uważać Algierję jako na dobrej drodze, jeśli nie dla tego czego się sznka w skutecznieniu z hałasem, to przynajmniej co do tego co się robi prawie samo przez się. Nie mówię o jej skarbach mineralnych i przemysłowych, ponieważ nie są one moim przedmiotem. Ograniczą się na wyliczeniu, że mają także swoją wartość. Eksploatacja kopalni postępuje powolnie, brak węgla i drzewa jest wielką przeszkodą, widac przecieź na wystawie piękne próbki mineralów. Z pomiędzy marmurów, onyx pół przezroczysty odznacza się swoją rzadką pięknoscia, jak thuga pomiędzy drzewami. Wszystkie przemysły europejskie są teraz zaprowadzone; liczne młyny mączne i olejne zostały wzniesione; inne pracownie się wznoszą. Linje wozów krążą po głównych drogach. Różnaito rzemiosła stanowią główne zajęcie kolonistów w społeczeństwie algierskiem. Usiłowano uczynić gwałt naturze rzeczy, odwracając do uprawy większą część z pomiędzy nich, i nie powiodło się. Podział pracy odbywa się naturalnie pomiędzy europejczykami i krajowcami, jeżeli się ich pozostawi swobodnymi nawet jeżeli się temu sprzeciwiają, to stawiają opór i nakoniec przewyciężają.

Kolonje angielskie przedstawiają nam w tym przedmiocie objaśnienia. Nie widać, ażeby rząd usiłował kierować pracą w duchu sprzecznym z naturalnym biegiem; nie widać również że koloniści kłopotczą się, ażeby robili co innego nad te co im zapewnia korzyści i te kolonie są w pomyślniejszym stanie jak nasze. Spójrz na Australję, przed odkryciem złota, nie było tam innego plodu nad wełnę i tém jednym bogactwem porobiono cuda. Pośród przesylek z tego nowego świata figurują próbki jego miast, które się wznoszą widownie; nie można było w istocie nie pokazać coby głośniej przemawiało. Zatrzymujemy się na chwilę przed jedną z tych kolonji, która była

przez długi czas francuzką, to jest Kanadą. Jej wystawa liczy się do najpiękniejszych. Widać także, że kanadyjczycy zachowali przywiązanie synowskie do swej dawnej ojczyzny; i że zradością odpowiadają na jej wezwanie. Widać także, że te kilka morgów śniegu jak mówił pogardliwie Wolter, uczyniły wielkie postępy odkąd do nas nie należą; ich 70,000 mieszkańców ówczesnych zamieniło się w dwa miliony. Mogliby uczynić tyle gdyby pozostali pod naszym panowaniem. Musimy powątpiewać jeżeli pomyślimy o wszystkich rewolucjach które wzburzyły Francję od 1765 i które miały w naszych osadach bolesny odgłos. Tem bardziej można powątpiewać jeżeli porównamy system ekonomiczny i polityczny, którem się rządymy względem naszych posiadłości, i system przyjęty przez Anglików dla swoich kolonji. Kanada jak wiadomo, jest dziś zupełnie wolną, ma ona rząd reprezentacyjny na wzór metropolji ustanowiony, i związek który je łączy jest tylko nominalny. Czyliż bylibyśmy z nią postępowali podobnie? Trudno mi temu uwierzyć, tej to przecież niezawisłości winna jest większa część swej pomysłowości. Nic nie jest godniejszego podziwienia nad owoce i zboża, które umieją zbierać w podobnym klimacie, jeżeli nie udział jaki umieją ciągnąć z plodów najdzikszych, jako to drzewo, zwierzyzna i ryby, lubię pomiędzy dziełami oświaty najwyższymi, te etykiety ciekawą Szyki z niedźwiedzia Niagary.

Nie chcę powiedzieć że byłoby stósownem przyjąć dla Afryki podobny system bezwarunkowej wolności, nie doszliśmy jeszcze do tego. Chcę tylko wyznać, że należy powierzyć więcej dążności wzajemne faktów, i uznaję, że wyobrażenia kolonistów samych utrzymują się wielce do tym względem; zaczynają oni mniej liczyć na rząd. Kto wie? Jeżeli mniej się będą troszczyć, a rozwój kolonizacji, to być może postąpi prędzej; nie będzie to raz pierwszy, że pracowano przeciw własnemu zamiarowi.

Stany Zjednoczone Ameryki nie przedstawiły z plodów rolniczych; obaczmy zaraz że uczyniły odwet co do machin. Musiały pomyśleć, że nie mają nas czego nauczyć. Bawełna, kukuryza i wędzonka, oto prawie wszystko jak mówiłem na początku, co mogli stać ofiarować, ale tej bawełny produkują 600 milionów kilos rocznie, wartości najmniej 600 milionów franków, tej kukuryzy zbierają 200 milionów hektolitrow, wartości przynajmniej 200 miliardów; tych wieprzy biją za 20,000,000; te trzy jedynie artykuły wyrównują całą produkcję rolniczej Francji, i przenoszą produkcję Anglii. Dodajmy do tego pszenicę, tytoń, cukier, ryż, bydło rogate a znajdziemy ogromną liczbę 6 do 7 miliardów. Żaden naród w świecie nie produkuje tyle. Prawda że Stany Zjednoczone pokrywają ogromną przestrzeń, ale nie miały, przed stu laty jak milion mieszkańców, a teraz mają ich do 30 milionów. Oto co było niepodobieństwem przedstawić. Pojmuję bardzo dobrze, że każdy ktokolwiek czuje się niezadowolonym w Europie, przenosi się chętnie do tych krajów gdzie płaca jest wysoką a żywność obfitą. Cuda przemysłu innych narodów, bledną dla mnie przed tą wystawą nieobecna. Amerykanie zachowali na nieszczęście niewolnictwo, które kala dotąd część ich ziemi; ale w stanach Nowej Anglii jest jeszcze bliżej jak gdziekolwiek do ideału społeczeństwa ludzkiego, to jest do punktu w którym nikt nie rpi oprócz złego nieodłącznego od naszej słabej i wątłej natury. Ogromny

rozwoj rolniczy, który tu wykazałem, jest dla wieiu w tej zamożności powszechnej; pierwotną przyczynę tego wszyscy znają.

Obok obrzyna amerykańskiego, reszta nowego świata znika. Rzeczy pospolite południowe, wzburzone ciągle, nie mogły zwrócić na swoje rolnictwo, jak tylko podrzędną uwagę. Niektóre jednakże przyjęły udział na wystawie; należy im za to wdzięczność, szczególnie zaś jeżeli przesyłki wskazują usposobienie do nietak częstych zmian rządów, a natomiast zająć się nieco pracą. Mówią że Meksyk ma się przyłączyć do Stanów Zjednoczonych, można mu tylko powinszować tego, jeżeli ta formalność ma go przejąć duchem anglo-amerykańskim; i potrzebnje tego cesarstwo Brazylijskie, które forma monarchiczna zabezpieczyła od zaburzeń, rozwija się nieco więcej, ale jego powierzchnia jest taką, że te postępy są mało znaczące w tej niezmierności. Ono także wymaga żywo wychodźstwa europejskiego; klimat i odległość sprzeciwiają się temu. Lepiej podług mnie, przywiązać się do ciągnięcia lepszych korzyści z rąk, któremi się rozrządza, wzywając na pomoc, jeżeli nie ludzi to przynajmniej nauki i procedera wydoskonalone w Europie.

Nie chcę nic mówić o Indyjach, o Jawie, o Chinach, w ogólności o świecie wschodnim. Rolnictwo musi tam być na drodze wielkiego postępu na wielu gatunkach, jeżeli z ich ludności, ale mało można wyciągnąć wniosków dla naszych własnych interesów z tych odległych cywilizacji, które mają daleko więcej do nauczenia się od nas jak my od nich. Do głównych przedmiotów, któreśmy nabyli z Chin przez p. Montignego, winienem dodać suchy ryż. Byłoby to wielkiem dobrodziejstwem zaprowadzenia tej rośliny w Europie, jeżeli urzeczywistni to co obiecuje. Nic bogatszego bezwątpienia nad pola ryżowe wyższych Włoch, ale też nie kałużystszego i niezdrowszego; jeżeli ryż suchy obiecuje otrzymać też same plody, a nawet plody pomniejsze w powietrzu mniej nieczystym, to nasze strefy południowe uczyniły wiekłą zdobyczą.

Ród ludzki uprawił dotąd starannie tylko jedną dziesiątą część stałego ładu. Ta dziesiąta część nawet mogłaby wydawać, jeżeliby była dobrze pielęgnowaną daleko więcej jak produkuje, a jednakże na wszystkich prawie punktach daje się czuć brak pożywnych środków, tutaj dla tego że jest przechudnienie tam znów jej zbywa wszędzie dla tego, że praca człowieka nie miała dotąd dość potęgi. Okropne prawo które Maithus wykazał stosuje się z nieubłaganą surowością, gdy ta ziemia, która pochłania przed wczesnie tyle generacji skazanych, mogłaby być przeciwnie zagnoną, otworzyć swoje łono dla ich żywienia. Oprócz wściekłości i niedorzeczności, które go oddalają od ziemi, człowiek miał tę wymówkę, że się czuł słabym przed niezmierną naturą. Oddany swym własnym siłom, otrzymywał ze swych prac tylko szczupły owoc, które mu wyrwały igrzyska groźnych żywiolów, ale otóż nowa broń jest mu dana; już nie jest samym. Czego nie mógł dokazać swymi rękami, może teraz wykonać przez machiny, które dziesięć krotnie albo stokrotnie pomnażają jego działanie; oprócz tego odkrył on procedera, które przeobrażają ziemię z gruntu, już to przez nawozy naturalne, albo sztuczne, już też przez

prace karczowania, pielienia albo nawodnienia, i nauczył się modyfikować dowolnie gatunki roślinne i zwierzęce, ażeby je przyswoić dla swoich potrzeb. Rolnictwo nie może być już dziełem niewdzięcznym niewiedomości i ubóstwa, nauka i przemysł otwierają jemu nowe widownie; zależy od każdego narodu ażeby się im oddał.

(Dalszy ciąg nastąpi.)

O WYROBIE SPIRYTUSU Z BURAKÓW.

(Z tygodnika Rolniczo-Przemysłowego Krakowskiego.)

(Dalszy ciąg.)

(Patrz Nr. 8 Przeglądu.)

Substancją z której jedynie alkohol się tworzy jest cukier, bąc krystaliczny bąc niekrystaliczny. Krystaliczny znajduje się w różnych roślinach, mianowicie w trzcinnie cukrowej, w burakach, w marchwi, pasternaku i wielu innych; niekrystaliczny głównie w owocach. Inne składowe części rośliny, mianowicie krochmal przeistaczają się naprzód za pomocą diastazu w słodzie będącego w cukier niekrystaliczny, a dopiero przez fermentację w alkohol. I dla tego to, wyrabianie alkoholu z ziemniaków, wymagające podwójnego jednej i tej samej substancji przeistoczenia, musi być bardziej skomplikowane od wyrabiania go z buraków, których substancja (cukier) jednej już tylko ulega przemianie. A że prócz tego, z danej przestrzeni, buraki wydają więcej substancji przeistaczając jej się na alkohol niżeli ziemniaki, nic przeto dziwnego, że uprawa ich na gorzelnie, tak silnie poczyna się upowszechniać.

W 100 częściach buraków cukrowych mieści się:

	Podług	
	Payena	Bassata
Wody	83,5	ilość nadór różna
Cukru krystalicznego	} 10, }	7 do 11
„ niekrystalicznego		4
Krochmalu (dextryny)		około 0,5
Substancji włóknistej i pektenu (które pozostają w burakach)	0,8	nader zmienna ilość
Białka, substancji serowej i dwóch subst. azot zawierających	1,5	
Substancji tłustej	0,1	
Różnych gatunków soli alkalicznych	3,6	
	100.	13.

Dodaje przecież i Bassat, że ilość przez niego podana rzadko się zdarza i za wyjątek służyć może. W średniem zaś przecięciu przyjmuje tylko 10% wymienionych substancji na alkohol przeisteczyć się mogących.

Podług teorii zatem, o czem obszerniej mówiliśmy w Tygodniku z r. z. (stronnic 130 i następnę), przyjmując za zasadę, iż 100 fun-

tów wiedeńskich cukru dają 36 kwart warszawskich, zaś 100 funtów polskich 26 kwart alkoholu absolutnego czyli bezwodnego; przyjmując dalej, iż buraki świeże zawierają w sobie 10% cukru — w 100 funtach wiedeńskich buraków znajduje się, według teorii; absolutnego alkoholu kwart polskich 3,6 w 100 funtach polskich zaś kwart 2,6; czyli, przyjmując wagę korca krak. buraków m. w. na 180 funt. wied. a wagę korca warsz. na 260 funtów pols. — z jednego korca krak. otrzymalibyśmy absolutnego alkoholu kwart pols. m. w. 6 1/2 — a z korca warsz. m. w. kwart 6 3/4. — Przyczem nadmieniamy, iż według doświadczeń we Francji, przy zastosowaniu najnowszych metod destylacji, otrzymują m. w. 4 do 4 1/2 % absolutnego alkoholu.

Pomijając w dziele pana Kurowskiego wyluszczone zasady fermentacji w gorzelnictwie i oznaki dobrej fermentacji, przechodzimy do podania główniejszych zasad zaprowadzenia gorzelnii burakowych.

Ponieważ, jak to już wiele razy powiedzieliśmy, głównym celem alkoholizacji buraków jest: powiększenie i ulepszenie chowu zwierząt domowych, a następnie przez otrzymany od nich nawóz, powiększenie plonów zboża, nie zaś produkcja znacznej ilości alkoholu, przeto za:

Prawidło pierwsze, rolnik ma uważać: aby produkcja buraków, ograniczoną była jedynie do potrzeby doprowadzenia roli do najwyższego stopnia żyźności — nie zaś do najwyższej produkcji alkoholu.

Drugie prawidło. Zaprowadzić należy tę metodę alkoholizacji, która zamieniając na alkohol substancje w burakach zawarte, pozostawia w pozostałościach gorzelnianych (wymoczkach, wyłoczynach, braże) największą ilość substancji pożywnych.

Prawidło trzecie. Destylować się mający zacier burakowy nie ma być nigdy papkowaty, ale raczej zupełnie płynny; w przeciwnym razie powstają dwie nader ważne niedogodności, bo lód przypala się spód aparatu, 2re udziela się alkoholowi woń i smek przygorzałe. Ma to zwykle miejsce gdy się destyluje zacier z gotowanych i na papkę rozcieranych buraków otrzymany. (Wyjątek stanowi co do tego prawidła najnowsza metoda p. Leplay, którą w swoim miejscu obszernie wyłożymy.)

Prawidło czwarte. Strać się należy, aby robota jak najprędzej mogła być destylowana; przetrzymanie bowiem właściwego do tego czasu sprawia, iż się alkohol zamienia w kwas octowy.

P. Kurowski wymienia następujące głównejsze metody fabrykacji alkoholu z buraków:

1. Destylacja soku burakowego skoncentrowanego do stanu syropu.
2. Destylacja miazgi burakowej gotowanej.
3. Destylacja soku burakowego przez prasowanie utartych surowych buraków otrzymanego.
4. Destylowanie soku otrzymanego przez macerację krajanych surowych buraków brahą gorącą.
5. Destylacja soku otrzymanego przez działanie wody gorącej kwaskowatej na suszone talerzyki burakowe.

Co do 1go. Sposób ten nie jest ani ekonomiczny, ani też w praktyce korzystny, dla tego też wcale nieużywany.

Co do 2go. Destylowanie papki z gotowanych buraków, powszechnie dziś we Francji zarzucono, z powodu niedogodności wyżej wprawdzie trzeciem wymienionych.

Co do 3go. Tą metodą, mówi p. Payen otrzymuje się tylko ten sok z komórek burakowych, a następnie cukier, które zęby tarki porozdzierały; te zaś które pozostały w całości, nie wydają go poniekąd wcale podczas prasowania miazgi, a bardzo mało wyprowadza go z nich woda, podczas tarcia do oplókiwania na tarce osiadającej miazgi nzywana. Sok tym sposobem otrzymany, zawiera niemal wszystkie pożywne części i różne substancje z których się burak składa; wyjąwszy w części tkankę komórkową, oraz nieporozdzierane cząstki drobnych korzonków.

Ztąd się okazuje, że sok otrzymany przez prasowanie miazgi burakowej, zawiera bardzo wiele różnych substancji, bo nawet i tkanka komórkowa w części w nim się znajduje. Wiele zaś mieści w sobie substancji w zawieszeniu, i dla tego lód jest mniej klarowny od soku otrzymanego z buraków krajanych, 2re zawiera wiele takich substancji, które tworzeniu się fermentu sprzyjają; skutkiem czego powstaje zbyt silna fermentacja, która, jak wiadomo, szkodzi przeistaczaniu się całej ilości cukru na alkohol.

Co do 4go. Tę metodę, niedawno przez p. Champonnois we Francji w praktykę wprowadzoną, wielu uważa za najpraktyczniejszą i dla rolników najkorzystniejszą.

Co do 5go. Ten sposób fabrykacji alkoholu, tylko w wielkich fabrykach tego produktu może się stać korzystnym; a mianowicie dla tego, iż mając suszone buraki, przez cały rok gorzelnia może być czynną. Jest zaś poniekąd całkiem niepraktyczny dla rolników.

Zanim przystąpimy do opisu najnowszych sposobów destylacji, obecnie we Francji używanych, pozwolimy sobie zrobić treściwy przegląd doświadczeń, tak krajowych jak zagranicznych, sposobami dawniejszemi.

(Dalszy ciąg nastąpi).

H A N D E L

Gdańsk dnia 24 Stycznia 1856 r. - Przy podnoszących się cenach, handel zbożowy w Anglii w pierwszej połowie upłynion go tygodnia nader był ożywiony, lecz ku końcowi pod wpływem wieści pokojowych wszystkie transakcj zostały niejako zawieszony; a tak sprzedający jak kupujący z targu się cofnęli. Interesa małe po nader nieregularnych robily się cenach, a cytowaną partyjkę pszenicy Angielskiej przy otwarciu giełdy po 72 szylingi kupioną; która w godzinę później 80 szyl. przyniosła. Łój, siemie lniane i oleje gwałtownemu uległy upadkowi.

W ogólności można przyjąć, że pszenica krajowa w lichej kondycji 5 szyl., a zagraniczna 2 szyl. na kwarterze zniżyła się.

W ciągu tygodnia przybyło:

	Pszeniczy,	Jęczm.	Owsa,	Żyta	Bobu	Siem. lnian.	Maki centn.
Z kraju	5,833	10,901	7,520	—	526	—	38,897
Z zagranicy	1,977	170	37,928	—	1,421	11,061	—

Targi prowincjonalne Szkockie i Irlandzkie, wyraźniejszą jeszcze od Londyńskiego dążność ku podwyższeniu okazywały:

We Francji ostatnie zniżenie cen w obec rosujących potrzeb konsumcji musiało ustąpić. I mąka i pszenica na ostatnich targach podniosła się w wartości, a jak się zdaje podniesienia dalej postępować będzie;

W Belgii pozycja targów też samą co i we Francji przybrała postać.

W Holandji ostatnia hansa w zupełności się utrzymała, a w obec szczupłych zasobów spichrzowych transakcje były ożywione.

Na naszej giełdzie nie wiele mieliśmy ruchu; dostawy z okolic tak były rozmaite w wadze i gatunku ziarna, że otrzymane ceny za normę przyjęte być niemoga; bo na każdą małą partyjkę inne a prawie dowolne widziliśmy notowania.

Czas mamy nadzwyczaj łagodny i ciepły. Sanna zupełnie zniknęła, Wisła się jeszcze trzyma, lecz pod Grudziązem lody zaczęły się ruszać.

Kursa zamian: - Londyn 200, Hemburg 45, Amsterdam 102 1/4.

Aleksandar Makowski et comp.

KURS GIEŁDY WARSZAWSKIEJ.

Dnia 14 (26) Stycznia 1856 roku

	ŻĄDAJĄ		DAJĄ	
	Rs.	kop.	Rs.	kop.
M O N E T Y.				
Pół-Imperyały	5	27	5	25
Hollenderskie dukaty nowe	—	—	—	—
P A P I E R Y.				
Obligiskarbowe 4-proc. za 100 rs. oprócz kuponu	84	68	—	—
Listy zast. białe II okresu (oprócz kuponu) za 100 zł.	—	—	—	—
„ „ „ III „ „ Serye wylosowane za 15 rs.	14	91	14	87
Obligacje cząstkowe na 500 zł. oprócz kuponu	—	—	—	—
Certyfikaty Banku lit. B. na 200 zł. bez procentu.	—	—	—	—
Dowody Kom. Centr. Likwid. za 100 zł.	—	—	—	—
Nowa rosyjska pożyczka z r. 1854 oprócz kuponu	—	—	96	1
W E X L E.				
Berlin 100 talarów	2 m.	96	30	96
Gdańsk 100 tal.	2 m.	96	—	—
Hamburg 300 BMk.	2 m.	147	—	—
Londyn 1 funt sterl.	3 m.	6	52	—
Petersburg 100 rs.	1 m.	—	—	—
Paryż 300 franków	2 m.	57	70	—
Wiedeń 150 złr.	1 m.	91	50	—
Wrocław 100 tal.	2 m.	—	—	—

Wartość kuponu bieżącego od Obligów skarbowych rs. 1 kop. 24

od Listów zastawnych kop. 5.

Nowa rosyjska pożyczka rs. 1 kop. 38 1/2